

Έθιμα της Τσικνοπέμπτης

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Η Πέμπτη της δεύτερης εβδομάδας του Τριωδίου (Κρεατινής) ονομάζεται Τσικνοπέμπτη ή Τσικνοπέφτη, επειδή την ημέρα αυτή όλα τα σπίτια ψήνουν κρέας ή λειώνουν το λίπος από τα χοιρινά και ο μυρωδάτος καπνός (τσίκνα) είναι διάχυτος παντού. Από αυτή την τσίκνα, λοιπόν, έχει πάρει και το όνομά της η Πέμπτη και λέγεται Τσικνοπέμπτη.

Με άγνωστη μέχρι στιγμής προέλευση, το έθιμο χάνεται στα βάθη των αιώνων. Εικασίες αναφέρουν ότι προέρχεται από τις βακχικές γιορτές των αρχαίων Ελλήνων και Ρωμαίων, που επιβίωσαν του Χριστιανισμού. Σύμφωνα με τον λαογράφο Δημήτριο Λουκάτο, το φαγοπότι και το γλέντι της ημέρας είναι «ομοιοπαθητικές προσπάθειες για την ευφορία της γης». Είναι ημέρα χαράς αλλά και προετοιμασίας για τους Ελληνορθόδοξους χριστιανούς, καθώς η σαρανταήμερη περίοδος της Σαρακοστής πριν το Πάσχα πλησιάζει.

Την Τσικνοπέμπτη, που βρίσκεται στο μέσο του Τριωδίου, ξεκινούν ουσιαστικά οι εκδηλώσεις της Αποκριάς, οι οποίες κορυφώνονται με τα Κούλουμα την Καθαρά

Δευτέρα. Ανάλογες γιορτές υπάρχουν στη Γερμανία (Schmutziger Donnerstag = Λιπαρή Πέμπτη) και στη Νέα Ορλεάνη των ΗΠΑ (Mardi Gras = Λιπαρή Τρίτη), που συνδυάζονται με καρναβαλικές εκδηλώσεις.

Στην παλαιά πόλη της Κέρκυρας τελούνται τα Κορφιάτικα Πετεγολέτσια ή αλλιώς Κουτσομπολιά ή Πέτε Γόλια. Η πετεγολέτσα, το πετεγουλιό όπως το λένε οι Κερκυραίοι, δεν είναι άλλο από το γνωστότατο κουτσομπολιό. Η πετεγολέτσα πραγματοποιείται το βράδυ της Τσικνοπέμπτης, στην Πιάτσα κοντά στην τοποθεσία "Κουκουνάρα", της πόλης της Κέρκυρας.

Στις Σέρρες ανάβονται μεγάλες φωτιές στις αλάνες, στις οποίες αφού ψήσουν το κρέας, πηδούν από πάνω τους. Στο τέλος κάποιος από την παρέα με χιούμορ αναλαμβάνει τα «προξενιά», ανακατεύοντας ταυτόχρονα τα κάρβουνα με ένα ξύλο. Στην Κομοτηνή καψαλίζουν την κότα που θα φαγωθεί την επόμενη Κυριακή (της Απόκρεω). Αυτήν την ημέρα τα αρραβωνιασμένα ζευγάρια ανταλλάσσουν δώρα φαγώσιμα. Ο αρραβωνιαστικός στέλνει στην αρραβωνιαστικιά του μια κότα, τον κούρκο, και εκείνη στέλνει μπακλαβά και μια κότα γεμιστή. Όλα αυτά πραγματοποιούν την παροιμία πως ο «έρωτας περνάει από το στομάχι».

Στο Ηράκλειο της Κρήτης, μικροί και μεγάλοι περιδιαβαίνουν μεταμφιεσμένοι στους δρόμους και στις πλατείες της πόλης, τραγουδώντας και χορεύοντας.

Στην Ιο, το βράδυ της Τσικνοπέμπτης μασκαράδες ζωσμένοι με κουδούνια προβάτων διασχίζουν τη Χώρα και επισκέπτονται σπίτια και καταστήματα, ενώ

στον Πόρο, η παράδοση επιβάλλει στους νέους να κλέψουν ένα...μακαρόνι, το οποίο θα βάλουν κάτω από το μαξιλάρι τους για να δουν ποια θα παντρευτούν.

Το ίδιο έθιμο ισχύει και την Ήπειρο, αλλά οι νέοι βάζουν στο μαξιλάρι τις κορδέλες από το παραδοσιακό γαϊτανάκι, οι οποίες κόβονται στον τελευταίο (απογευματινό) χορό την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς.

